31. אמור. השבת וסוד קדושת המועדים (ויקרא צד/א)

1. **<u>הרקע:</u>**

כג 4: אֵלֶּה מוֹעֲדֵי ה' [מִקְרָאֵי קֹדֶשׁ אֲשֶׁר תִּקְרְאוּ אֹתָם בְּמוֹעֲדָם]
מהו מוֹעֲדֵי ה'?...

2. **<u>המשל בין המלך והאורח הנכבד</u>**

למלכא דזמין אושפיזא יקירא. משל למלך שהזמין אורח נכבד **אמר לבני היכליה: 'כל שאר יומין הויתון כל חד וחד בביתיה.** אמר לבני חצרו: במשך כל השנה, כל אחד היה בביתו; **דא עביד עבידתיה, ודא אזיל בסחורתיה, ודא אזיל בחקליה.** האחד עסק בעבודתו, השני במסחרו והשלישי בשדהו. **בר ההוא יומא דילי, דכלכון מתערין בחדוותא דילי** אך ביומי שלי אל תעבדו, כי כולכם מוזמנים לשמחתי. **השתא, זמינית אושפיזא עלאה ויקירא** עכשיו, הזמנתי אורח יקר ומכובד **לא בעינא דתשתדלון בעבידתא ולא בסחורתא ולא במדברי** ואיני רוצה שתתעסקו לא בעבודה ולא במסחר ולא (בעבודות) במדבר (או בדברים בטלים?) **אלא כלכו אזדמנו כגוונא דההוא יומא דילי** אלא כולכם מוזמנים אלי, כדוגמת היום שלי (אירוע שהיה למלך בעבר) **ואתקינו גרמייכו לקבלא להההוא אושפיזא באנפין נהירין בחדוותא בתושבחתא** הכינו עצמכם לקבל את האורח בפנים מאירות, בשמחה ובהודיה. **אתקינו ליה סעודתא יקירא בגין דיהא זמיני דילי בכל סטרין.** הכינו לו סעודה מכובדת כדי שהאירוח יהיה מושלם.

3. **<u>הנמשל: הקשר בין הקב"ה וישראל והחגים.</u>**

כך אמר קב"ה לישראל: 'בני! כל שאר יומין אתון משתדלי בעבידתא בסחורתא, בר ההוא יומא דילי. בני! בשאר ימות השנה, אתם עסוקים בעבודה ובמסחר, מלבד היום שלי (החג). **השתא אושפיזא עלאה ויקירא זמינית** עכשיו הזמנתי אורח יקר ומכובד. **אתון קבילו ליה באנפין נהירין** קבלו אותו בסבר פנים יפות. **זמינו ליה, אתקינו ליה סעודתי עלאי** הזמינו אותו, הכינו לו סעודה דשנה, **פתורי מסדרן כגוונא דההוא יומא דילי** שולחן ערוך כדוגמת היום שלי. **בגין כך: (ויקרא כג 4): תִּקְרְאוּ אֹתָם בְּמוֹעֲדָם.**

4. **<u>השיחה בין הקב"ה למלאכים על שמחת ישראל בחגים.</u>**

ת"ח: בוא וראה. **בשעתא דישראל לתתא חדאן בהני מועדיא** בשעה שישראל שמחים למטה בחגים, **ומשבחין שבחא לקב"ה** ומשבחים את הקב"ה **מסדרין פתורי מתקני גרמייהו במאני יקר,** עורכים שולחנות ומתלבשים בבגדים יפים,

- **מלאכי עלאי אמרין:** המלאכים העליונים אומרים: **'מה טיבן דישראל בכך?** מה עיסוקם של ישראל?
- **קב"ה אמר:** אמר להם הקב"ה: **'אושפיזא עלאה אית לון יומא דא'.** היום, הם מקבלים אורח נכבד.
- **אמרי:** הם אומרים: **'ולאו דילך הוא, מההוא אתר דאקרי 'קדש'?'** וכי אינו שלך, מאותו מקום שנקרא 'קודש'?
- **אמר לון:** אמר להם: **'וכי ישראל לאו קדש נינהו, ואקרון 'קדש' לון?** וכי ישראל אינם 'קודש' ואינם נקראים 'קודש'?!
- **אתחזי לזמנא אושפיזא דילי** מתאים להם להזמין את האורח שלי. **חד מסטרא דילי דהא אינון דבקים בי** מחד גיסא, כי הם דבקים בי, **וחד מסטרא דקדש**

ומאידך גיסא, **דכתיב** כי כתוב **(ירמי' ב 3): קֹדֶשׁ יִשְׂרָאֵל לַה', הואיל וישראל אקרון קֹדֶשׁ, אושפיזא דלהון הוא ודאי** מאחר וישראל נקראים 'קודש', הרי הוא האורח שלהם בוודאות. **בגין דזמינו דהאי אושפיזא מקדש** משום שהאורח הזה מוזמן מ'קודש' **דכתיב (ויקרא כג 4): מִקְרָאֵי קֹדֶשׁ. פתחו כלהו** כולם פתחו (את פיהם) **ואמרו (תהלים קמד 15): אַשְׁרֵי הָעָם שֶׁכָּכָה לּוֹ אַשְׁרֵי הָעָם, שֶׁה' אֱלֹהָיו.**

5. **<u>ההבדל בין השבת לבין המועדים.</u>**

תלתא אינון זמינין מקדש שלושה הם המזומנים מ'קודש' **ולא יותר: חג המצות, וחג השבועות, וחג הסוכות.**

- **אמר ליה רבי אבא: 'וכי שבת לאו מקדש הוא זמין?'** וכי שבת אינה מזומנת מִקוֹדש (הרי שבת היא יום קדוש)
- **אמר ליה: לאו!** לא!

בתרי סטרין משתי סיבות. **חד, דהוא ודאי 'קדש' אקרי** הוא בהחלט נקרא 'קודש'. **דכתיב (שמות לא 14): וּשְׁמַרְתֶּם אֶת הַשַּׁבָּת כִּי קֹדֶשׁ הִוא לָכֶם** (הקדושה היא מהותה של השבת).

וחד, שנית **דשבת לאו זמין הוא, דהא ירותא דיליה הוא ודאי,** כי השבת אינה 'מזומנת' (מ'קודש') כי 'הקודש' היא בהחלט ירושתה. (אינה מגיעה מ'קודש' כמו החגים), אלא היא עצמה ירושה של 'קודש' **ירותא דקדש הוא ירית, ולאו זמיני** (כי השבת) יורשת ירושת הקודש ואינה מזומנת) אינה באה בהזמנה מיוחדת. **ועל דא כלהון זמינין בקדש** ועל כן כולם מזומנים מ'קודש', **ומתקשרן בשבת ומתעטרן ביה** מתקשרים לשבת ומתעטרים בה. **בהאי** בזה (בקודש הזה) **יומא שביעאה אתעטר ביה** יום השביעי מתעטר בו, **ועל דא שבת לאו זמין הוא** לכן השבת אינה מזומנת (מ'קודש').

לברא (השבת דומה) לבן **דעאל לביתא דאבו ואימיה** שנכנס לביתם של אביו ואמו **ואכל ושתי בשעתא דהוא בעי.** אוכל ושותה בשעה שהוא רוצה (הוריו אינם מזמינים אותו).

<u>סיכום</u>: שלושת הרגלים הם זמנים מיוחדים שבהם יש התגלות מיוחדת של קדושה מלמעלה ("זמינין מקדש"). הם דומים לאורחים מיוחדים שמגיעים מ'קודש'. לעומת זאת, השבת היא מהות הקדושה עצמה. היא לא צריכה להיות 'מוזמנת' כי היא כמו ירושה קבועה של העולם, חלק אינטגרלית מהבריאה עצמה. היא ה'ביתי' של הקדושה, ובתוכה מתקיימים שלושת הרגלים.

כשם שבנו של המלך לא צריך הזמנה מיוחדת כדי להיכנס לבית אביו, כך השבת אינה צריכה 'הזמנה' מיוחדת מה-'קודש' - היא כבר שם.